

§ 102

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Elina Kauppilan toivomusponnosta koskien tunnustuksettoman keskustelutuen tarjoamista keskenmenon kokeville

HEL 2022-013963 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Elina Kauppilan toivomusponnosta koskien keskenmenon kokeville tarjottavaa keskustelutukea:

”Toivomusponnossa edellytetään selvitettävän mahdollisuutta tarjota muuta kuin tunnustuksellista keskustelutukea keskenmenon kokeville lääkärikäynnin yhteydessä. Toivomusponnossa todetaan, että sairaalapastorin tarjoaman keskustelutuen sijasta keskenmenon kokeneelle on tarjottava tunnustuksetonta ammatillista keskustelutukea, jotta tuki vastaa sitä tarvitsevien kaupunkilaisten enemmistöä ja vastaa aidosti tarvetta tilanteessa.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että keskenmenon aiheuttamien tunteiden kohtaaminen on tärkeä osa keskenmenon kokonaisvaltaista hoitoa. Helsingissä keskenmenon kokevan on mahdollista saada tunnustuksetonta keskustelutukea eri tahojen toteuttamana. Keskenmenon kokevien asiakkaiden tuen tarve kuitenkin vaihtelee kriisiluonteisesta keskusteluavusta pidempiaikaiseen psykososiaaliseen tukeen. Tästä syystä sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta näkee, että keskenmenon kokevan asiakkaan hoitopolkua on tarkasteltava yksittäistä vastaanottokäyntiä laajempänä, eri toimijoiden yhteisenä kysymyksenä.

Psykososiaalinen tuki ja ohjaus osana keskenmenon hoitopolkua

Keskenmeno määritellään raskautena, joka keskeytyy spontaanisti ennen 22. raskausviikkoa. Suuri osa keskenmenoista tapahtuu raskauden varhaisessa vaiheessa jo ennen kuin asiakas on hakeutunut äitiysneuvolaan. Keskenmeno ei myöskään aina vaadi toimenpiteitä terveydenhuollossa. Tarvittaessa keskenmenot hoidetaan oireiden perusteella terveysasemalla tai HUSin naistentautien poliklinikalla tai kiireellisenä Naistenklinikan päivystyksessä.

Keskenmenon toteavalla terveydenhuollon henkilöstöllä on valmius keskustella tilanteesta vastaanottokäynnin yhteydessä, ja heillä onkin tärkeä rooli keskenmenopotilaan psykososiaalisen tuen tarpeen tunnis-

23.05.2023

Asia/8

tamisessa. Sairaalaolosuhteissa (HUS) hoitohenkilökunta voi tarvittaessa ohjata potilaan keskustelemaan sairaalapastorin (myös ilman vakaumuksellista näkökulmaa) tai sairaalan sosiaalityöntekijän kanssa. Lääkärin arvioon perustuen potilaalla on lähetteellä mahdollisuus myös psykiatrisen sairaanhoitajan tai psykiatrin tapaamiseen sairaalassaolon aikana. Lisäksi potilasohjeessa on ohjeistusta potilaan henkisen tuen tarpeiden varalle.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että Helsingin kaupungin perusterveydenhuollossa on käytössä keskenmenon hoitoprosessia koskeva ohje, joka perustuu asiakkaan yhteydenottoon. Hoito-ohje ohjaa terveydenhuollon ammattilaista hoidon tarpeen arvioimisessa ja asiakkaan kohtaamiseen keskenmenon tilanteessa sekä kartoittamaan asiakkaan tilannetta ja voimavaroja kokonaisvaltaisesti. Jatkotuen tarpeessa oleva asiakas voidaan ohjata terveysaseman mielenterveys- ja päihdetyön sairaanhoitajalle, joka hoitaa erilaisia elämäntilanteeseen liittyviä kriisejä. Jatkotuen tarvetta arvioidaan erityisesti, mikäli asiakkaalla on taustalla ahdistusta tai masennusta, toistuvia keskenmenoja tai lapsettomuutta tai mikäli keskenmeno on tapahtunut raskauden myöhemmillä viikoilla. Jos asiakas on jo neuvolan kirjoilla (edeltävästi varattu vastaanottoaika), asiakas voi tulla neuvolan terveydenhoitajan vastaanotolle keskustelemaan keskenmenon aiheuttamasta menetyksestä.

Muut tukipalvelut keskenmenon kokeneille

Sähköisen perhekeskuksen Omaperhe-sivustolla on saatavilla tietoa ja ohjeistusta asiantuntija-avun hakemisesta keskenmenon kokeville. Kohdennettujen palvelujen lisäksi asiakasryhmän käytävissä on kaupungin yleisiä psykososiaalista tukea tarjoavia palvelumuotoja, kuten mielenterveyspalvelupiste Miemin matalan kynnyksen palvelut. Ympäri vuorokautisesti keskustelutukea ja lyhytkestoista kriisiapua on saatavilla Helsingin sosiaali- ja kriisipäivystyksen kriisityöntekijöiltä.

Keskenmenon kokeville on Helsingissä tarjolla myös kolmannen sektorin tuottamia ammatillisia tukipalveluja. Mieli Ry tarjoaa menetyksen kohtaamiseen maksutonta puhelin- ja chat-tukea sekä lähitapaamisia SOS-kriisikeskuksessa. Myös HelsinkiMissio tarjoaa maksuttomia kriisityöntekijän tapaamisia perheiden kriisitilanteisiin, ja Parisuhdekeskus Kataja tarjoaa maksutonta ammatillista tukea ja neuvontaa kriisitilanteen kohdanneille Teamsin välityksellä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Keskenmeno koskettaa monia yksilöitä ja pariskuntia. Keskenmeno on usein ennen kaikkea psyykinen kriisi, jonka läpikäyminen ohjatusti on kriisistä selviytymisen kannalta tärkeää. Ammatillaisen kanssa käyty

23.05.2023

Asia/8

keskustelu voi helpottaa menetyksestä toipumista ja auttaa käsittelemään tunteita myös mahdolliseen uuteen raskauteen liittyen. Oikea-aikaisesti tarjottu psykososiaalinen tuki voi myös ennaltaehkäistä syvempiä mielenterveyden haasteita.”

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Heidi Långström-Karhapää, vs. neuvolan ja lapsiperheiden kotipalvelun päällikkö, puhelin: 310 50428

heidi.langstrom-karhapaa(a)hel.fi

Anna Nikula, johtava ylilääkäri, puhelin

anna.nikula(a)hel.fi

Terja Hannola, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 39043

terja.hannola(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Elina Kauppilan toivomusponsi
- 2 Lausunto, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunta, 16.3.2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan lausuntoa kaupunginhallitukselle valtuutettu Elina Kauppilan toivomusponnosta koskien keskenmenon kokeville tarjottavaa keskustelutukea. Lausuntoa on pyydetty 31.5.2023 mennessä. Lausuntoa on pyydetty myös tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnalta.

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Heidi Långström-Karhapää, vs. neuvolan ja lapsiperheiden kotipalvelun päällikkö, puhelin: 310 50428

heidi.langstrom-karhapaa(a)hel.fi

Anna Nikula, johtava ylilääkäri, puhelin

anna.nikula(a)hel.fi

Terja Hannola, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 39043

terja.hannola(a)hel.fi

Liitteet

23.05.2023

Asia/8

- 1 Valtuutettu Elina Kauppilan toivomusponsi
- 2 Lausunto, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunta, 16.3.2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kanslia

Päätöshistoria

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 09.05.2023 § 93